3 (Sem-4/CBCS) EDU HC 2

2023

EDUCATION

(Honours Core)

Paper: EDU-HC-4026

(Educational Statistics)

Full Marks: 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

Answer the following questions as directed:

1×7=7

निर्দেশना অनुगाग्री ज्लब প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ কৰা :

(a) "The science of statistics is essentially a branch of applied mathematics and can be regarded as a mathematics applied to observation data." Who said this?

''পৰিসংখ্যা বিজ্ঞান হৈছে আৱশ্যকীয়ভাৱে প্ৰায়োগিক গণিতৰ এক শাখা আৰু যাক নিবীক্ষিত তথ্যৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োগ কৰা গণিত বুলি বিবেচনা কৰিব পৰা যায়।'' কথাষাৰ কোনে কৈছিল? (b) Four divisions resulting from the intersection of X and Y axes are called

(Fill in the blank)

X আৰু Y অফৰেৰাই প্ৰস্পৰ কটাকটি কৰাৰ ফলত উত্তৰ হোৱা ভাগ চাৰিটাক ____ বুলি কোৱা হয়।

(বালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(c) Frequencies are plotted above the midpoints of the class intervals in case of drawing a frequency polygon.

(Write True or False)

বাৰবোৰতা বহতুক এটা অছনৰ ক্ষেত্ৰত শ্ৰেণী অন্তৰালৰ মধ্যবিশুসমূহৰ ওপৰত বাৰবোৰতাসমূহ স্থাপন কৰা হয়।

(সতা নে অসতা দিখা)

- (d) Write the formula for median of ungrouped scores, when N is even.
  Nৰ মান বৃধা হোৱা অৱস্থাত, অসম্বিত বাশিৰ মধ্যমা
  উলিওবা সূত্ৰটো নিবা।
- (e) The midpoint of the distance between 25th percentile and 75th percentile is known as ____.

(Fill in the blank)

25তম শতাৰে বিশু আৰু 75তম শতাৰে বিশুৰ মাজৰ দূৰৱৰ মধাবিশুক ____ বুলি জনা যায়।

(नानी ठाँदै প्ৰग कवा)

A23/856

(Continued)

(I)	The value of perfect negative correlation
	is (Fill in the blank)
	সম্পূৰ্ণ কৰাত্মক সহস্থক্ষৰ মান হৈছে
	(দালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (g) Approximately what percentage of area of normal probability curve falls within the limits of ±2 standard deviation unit from the mean?
  প্রসামানা সম্ভাবিতা বক্রব ক্ষেত্রত গড়ব পরা ±2 standard deviation এককর মাজত প্রায় কিমান শতাংশ কালি পরে?
- Answer the following questions : 2×4=8
  তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ কৰা :

(a) Write the names of any two types of class interval.

শ্ৰেণী অন্তৰালৰ যি কোনো দুটা প্ৰকাৰৰ নাম লিখা।

(b) Write any two uses of range. প্ৰসাৰৰ যি কোনো দুটা প্ৰয়োগ লিখা।

(c) Manju secured 7th rank in her class of 140 students, in an achievement test. Find out her percentile rank.

এটা কৃতিত্ব অভীকাত মন্তুবে শ্রেণীটোত থকা 140গৰাকী শিক্ষাৰ্থীৰ ভিতৰত 7ম স্থান অধিকাৰ কৰিছিল। তেওঁৰ শতাংশক স্থান নিৰ্ণয় কৰা।

A23/856

(Turn Over)

- (d) A distribution is given with a mean of 45 and standard deviation of 5. Convert the Z score of the value 0-30 into a raw score. কোনো এবন বিভাজনৰ গড় 45 আৰু আদৰ্শ বিচাৰ 5. এই বিভাজনৰ লগত সমতি বাবি 0-30 মানৰ Z প্রাপ্তাকেক সাধাৰণ বাশিলৈ কপান্তৰ কবা।
- Answer any three of the following questions:
   5×3=15
   তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ বি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ কৰা:
  - (a) Calculate combined mean from the following table comprising information of test in English of different sections of class VI in a school:

এখন বিদ্যালয়ৰ ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ বিভিন্ন শাখাৰ বাবে ইংৰাজী বিষয়ৰ পৰীক্ষা এটাৰ তথা তলৰ তালিকাখনত দিয়া আছে। এই তথ্যৰ পৰা সংযুক্ত গড় উলিওবা:

Section	No. of Students	Mean		
नापा	निकाषीं मरचा	175		
Λ	20	50		
В	20	45		
c	15	40		
D	30	45		

(b) Write about the drawing procedure of a histogram.

আয়তচিত্ৰ এটাৰ অন্ধন পদ্ধতি সম্পৰ্কে লিখা।

(c) Write a short note on correlation and coefficient of correlation. 3+2=5
সহসম্বন আৰু সহসম্বন্ধ গুণাকে সম্পৰ্কে এটা চমু টোকা

(d) Calculate average deviation from the following set of scores : তলৰ ৰাশি শ্ৰেণীটোৰ পৰা গড় বিচ্যুতি উলিওৱা :

25, 45, 15, 16, 84

(e) Write five merits of standard deviation.
 আন্ধ বিচাতিৰ পাঁচটা সুবিধা লিবা।

4. (a) Find the value of mean from the following frequency distribution table :
তলৰ বাৰবোৰতা বিভাজন তালিকাখনৰ পৰা গছৰ মান উলিঙৰা :

Class Interval	Frequency
শ্ৰেণী অন্তৰান	বাৰংবাৰতা
55-59	2
50-54	3
45-49	4
40-44	6
35-39	9
30-34	11

A23/856

(Continued)

A23/856

(Turn Over)

Class Interval শ্ৰেণী অন্তৰ্গণ	Frequency दावस्त्रावटा
25-29	8
20-24	4
15-19	2
10-14	1
	$\overline{N} = 50$

Or / प्रथवा

- (b) Find the value of median from the table given in Q. No. 4. (a). প্ৰস্ৰ নং 4. (a) ত দিয়া তালিকাখনৰ পৰা মধামাৰ মান डेनिस्वा।
- 5. (a) Calculate quartile deviation from the 10 following table:

তলৰ তালিকাখনৰ পৰা চতুৰ্থক বিচ্যুতি উলিওৱা :

Class Interval	Frequency
Class Interval শ্রেণী অন্তব্যন 70-74 65-69 60-64 55-59 50-54 45-49	বাৰংবাৰতা
70-74	5
65-69	7
60-64	8
55-59	4
50-54	6
45-49	4
40-44	6
12	N = 40
17 30 6	

(Continued)

Or / অথবা

- (b) Draw a cumulative percentage frequency curve or ogive from the table given in Q. No. 5. (a) and find out P_{25} and P_{75} from the graph. 6+(2+2)=10 প্ৰশ্ৰ নং 5. (a) ত দিয়া তালিকাখনৰ পৰা সঞ্চামী শতাংশ বাৰংবাৰতা দেখ এটা অন্ধন কৰা আৰু লেখচিত্ৰৰ পৰা P₂₅ আৰু P₇₅ অৰ মান উলিওৱা।
- 6. (a) Find out the product moment correlation of coefficient from the following two sets of scores :

তলত দিয়া ৰাণিশ্ৰেণী দুটাৰ পৰা গুণফল মূলা পদ্ধতিৰে সংসক্ষ গুণাকে নিৰ্ণয় কৰা :

10

Individual वाक्रि	Α	В	c	D	E	F	G
Test X	35	39	40	32	31	40	28
Test Y	69	72	71	60	73	74	64

Or / অথবা

(b) In a normal distribution, mean is 50, SD is 5. What percentage of cases lie between two scores 40 and 60?

এখন প্ৰসামানা বিভাজনৰ গড় 50 আৰু আদৰ্শ বিচাতি 5 হ'লে, দুটা প্ৰাপ্তাংক যথাক্ৰমে 40 আৰু 60ৰ মাজত কিমান শতাংশ বাশি থাকিব?

A23-7000/856

3 (Sem-4/CBCS) EDU HC 2

44,5 + (-10-6 x5)